

Dnr 0132/21

Tid: 10:00–12:00

Plats: Teams

Närvarande

Ledamöter

Björn Siesjö (ordförande)

Birgitta Löf

Anna Reuter Metelius (protokoll)

Mattias von Geijer

Jonas Uvdal

Lena Larsson

Övriga närvarande

Nawar Ali, bygg (Kallebäck)

Andreas Lyckefors, Bornstein Lyckefors (Kallebäck)

Johanna, Bornstein Lyckefors (Kallebäck)

Anna Landmer, Wallenstam (Kallebäck)

Emma Ahlström, Wallenstam (Kallebäck)

Christer Persson, Plan (Hjällbo)

Åsa Lindborg, plan (Hammarkullen, Hjällbo)

Lii Tiemda, plan (Hammarkullen)

Jesper Adolfsson, Nya Planer(Hammarkullen)

Om beslut och formuleringar från protokollet används i tjänsteutlåtande, granskningsyttrande och liknande ska det framgå att dessa utgör stadsbyggnadskontorets ställningstagande.

BYGG

1. Tid: 10:00 – 10:30

Bygglov nybyggnad flerbostadshus, Kallebäck 18:5 (kv6)

Föredragande: Nawar Ali

EC: Pia Hermansson

Fråga

Wallenstam presenterar sitt förslag, som även har tagits upp i AU tidigare, inför ansökan om bygglov. Har AU några synpunkter på den bearbetade gestaltningen?

Diskussion

Ett ambitiöst bostadsprojekt av det här slaget som bland annat inbegriper ett platsbyggt tegelhöghus har potential att bli stilbildande både nationellt och lokalt. Projektets potential att vara stilbildande inom sin genre av samtida tegelarkitektur och hållbart byggande ska inte underskattas. Teglets möjligheter till arkitektonisk kvalitet

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-09-22

Dnr 0132/21

som till exempel materialets beständighet och upplevelsemässiga värden, bör tas tillvara så långt det går i projektet.

Det är ett fint anslag att Wallenstam väljer att uppföra projektet med inslag av platsbyggt tegel. Materialvalet ställer samtidigt höga krav på projektering och genomförande. Tegelbyggandet har en lång historisk tradition av vackra hus och högkvalitativt byggande. I det rationaliserade byggandets tidsålder har tegelarkitekturen haft en roll som en "skönhetens tillflyktsort". Göteborg har också en rik tegeltradition med gult tegel och så kallat förbländertegel i olika gulröda nyanser, att hämta inspiration ur och bygga vidare på.

Det är positivt att gestaltningen tillvaratar de möjligheter som tegelmaterialet erbjuder. Gestaltningen är fortfarande intakt – detaljer har inte kompromissats bort. Det är viktigt att även fortsatt slå vakt om detaljerna och teglets möjligheter: en levande fasadyta som lockar till sinnlig upplevelse av materialitet, struktur och kulör, materialmöten och detaljer som behöver utföras med hög precision både i gestaltning, teknisk lösning och hantverksmässigt genomförande.

Det är fint att vattenavrinning och annat som riskerar att vara förfulande har dolts i höghusets fasader. Rusticeringen i tegelmuren är subtil och upplevs framförallt på nära håll vilket fungerar väl för helhetsintrycket av kvarteret.

Teglets kvalitet – uttryck, textur och kulör blir starkt avgörande. Särskild omsorg behöver läggas på att säkerställa teglets kvalitet. AU förespråkar en varm kulörton/jordton på teglet hellre än att det går mot grått.

En fundering: bottenvåningens förbindelse mellan två av byggnaderna skulle kunna utföras med ett eget utseende eller en tegelfasad som inte är en sömlös förlängning av bottenvåningen i det högre huset. Upplevelsen av den högre byggnaden som en egen volym förstärks på det sättet.

Det är bra att brandtrappan blir ett gestaltat skulpturalt element med en elegant siluett i mellanrummet. Hur säkerställs ett bra resultat? Det är ofta kritiskt med just plåtrappor. En så iögonfallande byggnadsdel måste visa på en hög verkshöjd för att inte inverka negativt på helhetsintrycket.

Inslagen av betongelement i några av fasaderna är en brist och utmaning i gestaltningen. De behöver arbetas in i helheten på ett sätt som gör att de gjutna betongytorna inte upplevs som alltför fattiga i relation till den hantverksmässigt utförda, beständiga och karaktärsfulla tegelmuren.

En specifik fundering gällande Hus 1 är hur mötet mellan tegelmurad vägg samt smäckert och tunt yttertak blir. Det kan bli snyggt om man lyckas uppnå det som visualiseringen visar men hur löser man vattenavrinning, etc i en så ren och skarpskuren form i ett så kritiskt möte som mellan vägg och tak?

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-09-22

Dnr 0132/21

Lösningen och gestaltningen kring torgytan är mkt välgörande och ett mkt positivt inslag i projektet. Platsbildningen har potential att bli ett välgestaltat och välkomnande entrémotiv för hela området som tillför liv, möten och vistelseytor.

Bottenvåningen på kvarteret upplevs inte som helt genomarbetad. Det finns märkliga lösningar över hörnen som vittnar om brister i planlösningen / fönstersättningen.

Rekommendation

Projektet är som sagt strategiskt viktigt i Göteborgs stadsutveckling. Det är angeläget att samtliga inblandade parter: Bygglov, Wallenstam och Bornstein Lyckefors fortsätter att göra sitt yttersta för att projektet uppnår hög arkitektonisk kvalitet ända fram till slutbesiktning.

Den arkitektoniska kvalitén behöver bevakas genom hela processen fram till slutbesiktning. Det är detaljerna som gör att slutresultatet blir så fint som projektet kan bli och dessa måste särskilt bevakas. Det är viktigt att särskilt iögonfallande delar av blir väl lösta då de har avgörande betydelse för helhetsintrycket av kvarteret. Ett flertal detaljritningar över möten och detaljer behöver tas fram och redovisas, liksom provytor av fasadytor. Provmurningar ska redovisas. Hur målade betongelement blir en del i en fullgod helhet liksom brandtrappans genomförande måste redovisas.

Bottenvåningen behöver studeras ytterligare och utföras med en ökad detaljering och omsorg för kvaliteter i den gåendes perspektiv. Fönstersättningen i bottenvåningen på Hus 1 behöver också studeras vidare för att följa användningen i byggnaden och även annonsera verksamheterna mot gatan.

Avslutningsvis: En murad tegelbyggnad blir aldrig bättre än sin murare och det tegel som används.

PLAN**2. Tid: 11:00 – 11:30****Planbesked för bostäder och förskola vid Hjällboplatsen,
Hjällbo 10:1****Föredragande: Christer Persson****EC: Åsa Lindborg****Fråga**

Hjällboskolan är planerad att avvecklas. Fastighetskontoret ansöker om planbesked för fyra nya bostadskvarter i 3-8 våningar, P-hus i 4 våningar samt förskola. Planavdelningen har synpunkter på föreslagen utformning med avseende på kvartersstrukturen, bostädernas anpassning till omgivningen vad gäller skala och utformning samt P-husets utformning i detalj. Synpunkterna är tänkta att formuleras som villkor i planbeskedet. Delar AU Planavdelningens synpunkter? Annat medskick inför ÄS-ut?

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-09-22

Dnr 0132/21

Diskussion

AU delar planavdelningens synpunkter. Höga höjder och variationer mellan olika höjder behöver generellt sett dämpas.

Rummen mellan husen och särskilt platsbildningen där gångbron över spårvägen och bilvägen landar behöver vara utgångspunkt för projektet. Ett strategiskt viktigt stadsrum för området som behöver få hög arkitektonisk verkshöjd och omges av öppna levande bottenvåningar. "Taggig" bebyggelse in mot platsen är ett problem i förslaget. Frågan är hur det inre torget blir bra. Bör fokus kanske läggas på torget vid bron för att koncentrera stadslivet där?

Djupare studier av sammanhängande stråk behöver göras. En nyckelfråga.

En knäckfråga att lösa är även hur platsen kopplas ned till hållplatsläget samt över trafikbarriären till andra sidan i markplanet.

P-huset blir strategiskt viktigt i angöringen till området. P-hustaket skulle behöva få en offentlig funktion, istället för parkering. Gestaltningen av P-hus med omgivande stadsrum skulle förslagsvis kunna avgöras genom en arkitekttävling. I gestaltungs-uppgiften blir upplevelsen av taklandskapet i utblickar över stadsbilden en central fråga att lösa liksom byggnadens flexibilitet och möjligheter till uppgradering till eventuell annan funktion i framtiden.

Kringbyggda gårdar blir ett nytt byggnadsmönster i området som bryter mot befintligt. Kanske är det också en struktur som saknas och skulle vara välgörande för området. Finns risk att gårdsrummet i sydvästra kvarteret blir alltför skuggat? Volymerna i väster är höga.

Rekommendation

Planavdelningen bör gå vidare med sina synpunkter och förslag till planbestämmelser för en god gestaltad livsmiljö.

Rummen mellan husen, torgbildningarna och stråken behöver ha en central roll i planens fortsatta bearbetning.

3. Tid: 11:30 – 12:00**Plan detaljplan för bostäder och verksamheter vid Hammarkulletorget, Hjällbo 37:40 m.fl.****Föredragande: Anna R Metelius, Lii Tiemda, Åsa Lindborg, Jesper Adolfsson****EC: Åsa Lindborg****Fråga**

Framtiden och Bostadsbolaget har genomfört parallellt uppdrag med tre arkitektkontor för att samla in utvecklingsförslag för Hammarkulletorget. Slutredovisningen var i juni och utvärdering av förslagen pågår. Fråga: Vilka utformningselement är viktiga i

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-09-22

Dnr 0132/21

utvecklingen av Hammarkulletorget avseende god platsförankring och förebild för andra liknande platser i Mellanstaden?

Diskussion

Arkitektkontoret Links sätt att binda ihop torget och busshållplatsen genom en ny gata är en viktig funktion för tillgängliggörande av torget. Det är en stor kvalitet för området med en stark torgyta. Lamellhusen i Links förslag är emellertid mindre bra med tanke på de mellanrum som blir samt dagsljusaspekten. Byggnadsmönstret riskerar att upplevas som en trött upprepning av ett byggnadsmönster som redan finns i området. Höga hus på rad är inte det som behöver tillföras i området.

Whites förslag visar ett välstuderat möte mellan torget och omgivningen samt ett fint sätt att integrera / framhäva naturen i centrumet. Förslaget med byggnader som möter marken istället för att stå på ett podium visar också en välavvägd hantering av byggnadsvolymer med tanke på människor i gatunivån. Olika åsikt om gestaltungs-tema återbruk. God idé att uppmärksamma cirkulär ekonomi och återbruk!

Funkia - Belachews arkitektur är väl gestaltad och förhåller sig medvetet till kontexten. Den gårdsbildning som uppstår mellan husen är en annan stark kvalitet i detta förslag. Det är emellertid mindre bra med byggnad på torget som minskar torgytan. Torget bygger på tillgänglighet till spårvagnshållplatsen som måste få finnas kvar.

Rekommendation

Samtliga tre förslag är förenligt med programarbetet för Angered, delområde Hammarkullen. Samtliga förslag innehåller sådant som är bra och annat som är mindre bra - inget av förslagen har löst alla frågor på ett ultimatum sätt.

Förslagställaren Links idé om att koppla busshållplatsen till torget med hjälp av en ny gata sticker ut bland förslagsställarna som en stark möjlighet att till förändring genom att tillföra nya kvaliteter till torgsituationen.

Det som görs nu ska vara robust och fungera som en god gestaltad livsmiljö för området för lång tid framöver. Val av förslag för fortsatt arbete behöver göras med fokus på trygga stadsrum och med utgångspunkt i Göteborgs stads program för en jämlik stad 2018-2026. Bra lösningar får inte väljas bort pga polisiära utgångspunkter. Stadsplaneringen ska verka för att skapa trygga miljöer men inte begränsas av villkor som sätts av kriminella grupper. Då har vi misslyckats med vårt uppdrag att utveckla staden på ett jämlikt sätt.